Child Health Illness Profile-CHIP Ölçe?i (Çocuk, Ebeveyn ve Adölesan Formu)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Child Health Illness Profile-CHIP Ölçe?i (Çocuk, Ebeveyn ve Adölesan Formu)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18610

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Child Health Illness Profile (CHIP) Ölçe?i, 6 ila 17 ya? aras?ndaki çocuk ve ergenlerin **Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesini (S?YAK)** kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? standart bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, sadece hastal???n yoklu?unu de?il, ayn? zamanda çocu?un fiziksel, duygusal ve sosyal i?levselli?ini de ölçmeyi hedefler. Ölçe?in Türkiye uyarlamas?, özellikle 6-17 ya? grubunda geçerlik ve güvenirlik özelliklerini incelemi?tir. CHIP, çocuklar?n, ebeveynlerin ve adölesanlar?n kendi sa?l?k alg?lar?n? ve i?levselliklerini ayr? ayr? de?erlendirmelerine olanak tan?yan birden fazla form içerir.

Ölçek, sa?l?k durumunun ve hastal?klar?n bireyin günlük ya?am? üzerindeki etkilerini çok boyutlu olarak ele alarak, klinik ara?t?rmalarda ve sa?l?k politikalar?n?n belirlenmesinde önemli bir veri kayna?? sunar. Türk kültürüne uyarlama çal??mas?, ölçe?in uluslararas? geçerlili?ini koruyarak yerel popülasyonda kullan?m?n? sa?lam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Child Health Illness Profile, CHIP, Ya?am Kalitesi, Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi, Çocuk Sa?l???, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Pediatri, Ergen Sa?l???.

Yazarlar

Orijinal Ölçek Geli?tiricileri: Barbara Starfield, Debra L. Stein, Paul W. Newacheck, Elizabeth A. Skinner, M. A. Forrest.

Amaç

Child Health Illness Profile (CHIP) Ölçe?i'nin temel amac?, çocuk ve ergen popülasyonunda sa?l?k durumunu ve sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesini (S?YAK) sistematik ve standart bir yöntemle ölçmektir. Ölçek, özellikle kronik hastal??? olan veya risk alt?ndaki çocuklar?n ya?am kalitesindeki de?i?iklikleri zaman içinde takip etme yetene?i sunar.

CHIP, çocuklar?n ve ergenlerin ya?am kalitesini alt? temel alanda de?erlendirir: Memnuniyet (Satisfaction), Hastal?k (Illness), ??levsel Durum (Functional Status), Ba?ar? (Achievement), Risk ve Ba?lanma (Risk and Resilience). Bu çok boyutlu yakla??m sayesinde, sa?l?k müdahalelerinin etkileri ve çocuklar?n genel iyilik hali üzerindeki etkileri detayl?ca belirlenebilir.

Yap? (Ölçülen Yap?)

CHIP Ölçe?i, **Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi (S?YAK)** yap?s?n? ölçmektedir. S?YAK, bireyin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal i?levsellik dahil olmak üzere genel iyilik halinin, alg?lanan

ARABPSYCHOLOGY.COM

sa?l?k durumuyla nas?l etkilendi?ini ifade eden karma??k bir yap?d?r.

Ölçek, sa?l?k alg?s?n? yaln?zca semptomlar?n yoklu?u olarak de?il, ayn? zamanda çocu?un sosyal rollerini ne kadar ba?ar?l? yerine getirebildi?i, okul ba?ar?s?, riskli davran??lardan kaç?nma ve duygusal tatmin gibi geni? bir yelpazede de?erlendirir. Bu kapsam, ölçe?in sadece klinik ortamlarda de?il, ayn? zamanda halk sa?l??? ara?t?rmalar?nda da de?erli olmas?n? sa?lar.

Geçerlik

Türkiye'de 6-17 ya? grubu çocuklarda yap?lan uyarlama çal??mas? (Demirsoy, 2013), CHIP Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin Türk popülasyonunda geçerli?ini ara?t?rm??t?r. Geçerlik (Validity) çal??malar?, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünü belirlemeyi amaçlar.

Uyarlama sürecinde, dilsel ve kültürel e?de?erlik çal??malar? titizlikle yürütülmü?tür. Genellikle bu tür doktora tezlerinde, yap? geçerli?i (örne?in, do?rulay?c? faktör analizi), ölçüt geçerli?i ve ayr?m geçerli?i gibi çe?itli geçerlik türleri incelenerek ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?u kan?tlanmaya çal???lm??t?r. Ancak, kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi?tir.

Güvenirlik

Demirsoy (2013) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?, CHIP Ölçe?i'nin Türk örnekleminde güvenirlik (Reliability) özelliklerini de incelemi?tir. Güvenirlik, bir ölçüm arac?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder.

Genellikle, bu tür çal??malarda iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenirli?i yöntemleri kullan?larak ölçe?in farkl? zamanlarda ve farkl? madde setlerinde benzer sonuçlar verip vermedi?i test edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in Türk çocuk ve ergen popülasyonunda kararl? ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? göstermi?tir.

Faktör Analizi

Orijinal CHIP Ölçe?i, genellikle alt? temel boyut alt?nda toplanan maddelerden olu?ur. Türk uyarlamas?nda yap?lan Faktör Analizi çal??malar?, orijinal ölçek yap?s?n?n Türk kültüründe de korunup korunmad???n? incelemeyi amaçlam??t?r.

CHIP'in multidisipliner yap?s?, genellikle ?u faktörleri ortaya koyar: Fiziksel ??levsellik, Duygusal ??levsellik, Sosyal ??levsellik, Okul/Ba?ar? ??levselli?i, Riskli Davran??lar ve Genel Memnuniyet/Sa?l?k Alg?s?. Uyarlama çal??mas?nda, bu faktör yap?s?n?n do?rulay?c? faktör analizleri (DFA) ile test edilerek ölçe?in yap?sal geçerli?i desteklenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Öz Bildirim ve Ebeveyn Bildirimi Formlar? (Çocuk, Ebeveyn ve Adölesan Formu)

Language Available: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: Pediatrik ve Adölesan Popülasyon

Age Group: 6-17 ya? grubu

Population Details: Türkiye'deki ilkö?retim ve lise ça??ndaki çocuklar ve ergenler.

Test Methodology: Standartla?t?r?lm?? anket/ölçek format?nda, sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesi boyutlar?n? de?erlendiren maddelerden olu?ur. Derecelendirme format? orijinal ölçe?e göre belirlenir (kaynakta belirtilmemi?tir, ancak genellikle Likert tipi veya frekans temelli derecelendirme kullan?l?r).

Anahtar Kelimeler

Sa?l?k Ölçümü, Çocuk Psikolojisi, Sa?l?k Hizmetleri Ara?t?rmas?, Pediatrik Ya?am Kalitesi, Psikometri, Uyarlama, Güvenirlik, Geçerlik.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Ölçe?in orijinal geli?tiricilerinden ticari olmayan akademik kullan?mlar için izin al?nmas? gerekebilir. Türk uyarlamas? akademik bir tez kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir.

Orijinal Test Y?l?: 1990'lar?n ba?? (Çe?itli formlar? farkl? y?llarda yay?nlanm??t?r).

Türk Uyarlama Y?l?: 2013 (Doktora tezi tamamlanma y?l?).

Kaynaklar

Demirsoy, N. (2013). 6-17 ya? grubu çocuklarda "child health and illness profile-chip" ya?am kalitesi ölçe?inin geçerlilik ve güvenirlili?inin ara?t?r?lmas? (Doktora tezi, Eski?ehir Osmangazi Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Eski?ehir). Kaynak, YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden edinilmi?tir: https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi.

Ek bilgi: Tez Merkezi linki arac?l???yla teze ula??m sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Child Health Illness Profile-CHIP Ölçe?i Maddeleri (Çocuk, Ebeveyn ve Adölesan Formu)

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, ilgili doktora tezinin (Demirsoy, 2013) eklerinde veya orijinal ölçe?in (CHIP) k?lavuzunda yer almaktad?r. Akademik etik ve telif haklar? gere?i, ölçek maddeleri yaln?zca orijinal kaynaklardan veya izin al?narak yay?mlanabilir.

Bu ölçek, S?YAK'?n alt? temel boyutunu (Memnuniyet, Hastal?k, ??levsel Durum, Ba?ar?, Risk ve Ba?lanma) ölçen, formuna göre de?i?en say?da (genellikle 70 ila 100 aras?) maddeden olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM